

Sygn. akt I ACa 299/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSA Tomasz Sobieraj [spr.]

Sędziowie: SA Zbigniew Ciechanowicz

SA Dariusz Rystał

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2020 roku w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: Banku (...) spółki akcyjnej w W.

przeciwko R. K. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 24 grudnia 2019 roku, sygn. akt I C 328/15

1. oddala apelację;
2. zasądza od pozwanego R. K. (1) solidarnie na rzecz powoda Banku (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 18750 [osiemnastu tysięcy siedmiuset pięćdziesięciu] złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;
3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie na rzecz radcy prawnego R. W. (1) kwotę 12450 [dwunastu tysięcy czterystu pięćdziesięciu] złotych, powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu R. K. (1) w postępowaniu apelacyjnym.

Zbigniew Ciechanowicz Tomasz Sobieraj Dariusz Rystał

Sygn. akt I ACa 299/20

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. pozwem wniesionym dnia 5 października 2010 roku przeciwko pozwanym J. K., B. K. i R. K. (1) domagał się orzeczenia nakazem zapłaty, że pozwani są solidarnie zobowiązani zapłacić powodowi kwotę 24732041,49 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 maja 2010 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych – w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu, a w przypadku wniesienia przez pozwaną zarzutów o orzeczenie wyrokiem o utrzymaniu nakazu zapłaty w mocy. Szczegółowe uzasadnienie faktyczne i prawne wywiedzonego roszczenia strona powodowa przedstawiła w pozwie, wskazując że roszczenie swoje wywodzi z weksla in blanco wystawionego przez J. K. i B. K. (kredytobiorców) jako zabezpieczenie spłaty kredytu denominowanego obrotowego w ramach umowy nr (...) z dnia 23 lipca 2001 roku, a poręczonego przez R. K. (1) (współmałżonka kredytobiorcy). Powodowy bank stwierdził, że w związku z niedotrzymaniem przez kredytobiorców umownych terminów spłaty kredytu umowa została wypowiedziana, po czym pismem z dnia 30 kwietnia 2010 roku pozwani zostali poinformowani o wypełnieniu weksla

in blanco na kwotę aktualnego zadłużenia i wezwani do zapłaty kwoty wekslowej do dnia 15 maja 2010 roku, który to termin upłynął bezskutecznie.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wydał w dniu 20 października 2010 roku nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, nakazując pozwanym J. K., B. K. i R. K. (1), aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu solidarnie zapłacili na rzecz powoda Banku (...) S.A. w W. kwotę 24.732.041,49 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 maja 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 32.217 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 7.217 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, albo w tym terminie wnieśli zarzuty do Sądu. Odpis ww. nakazu zapłaty został skutecznie doręczony pozwanym J. K. i B. K. w dniach 28 października 2010 roku i 8 października 2010 roku i w stosunku do nich uprawomocnił się wobec niewniesienia przez nich w terminie zarzutów od tego nakazu.

Zarzuty od nakazu zapłaty zostały wniesione przez pozwanego R. K. (1). W pismach procesowych z dnia 3 października 2013 roku, 28 marca 2014 roku, 14 czerwca 2014 roku i 16 czerwca 2015 roku pozwany domagał się uchylenia nakazu zapłaty w całości i oddalenia powództwa w całości. Zakwestionował roszczenie powoda co do zasady i co do wysokości. Podniósł zarzut, że dochodzona pozwem wierzytelność uległa przedawnieniu. Powołał się na umowę ugody zawartą z powodowym bankiem w dniu 1 lipca 2004 roku Rep. A nr (...), w ramach której ustalone zostały zasady rozliczenia i spłaty zaciągniętego kredytu nr(...) Wskazał, że dług został zgodnie z ugodą spłacony w całości, a zobowiązanie wygasło, a nadto podniósł, że wobec wypowiedzenia ugody jej zawarcie nie stanowiło uznania długu. Zarzucił, że nie zostały spełnione przesłanki poręczenia wekslowego przez pozwanego przewidziane w art. 31 prawa wekslowego, w szczególności warunek umieszczenia poręczenia na wekslu albo na przedłużku. Kwestionując roszczenie co do wysokości pozwany wskazywał, że dług został spłacony w całości, a co najmniej w przeważającej części, i powołał się w tym zakresie na prowadzone postępowania egzekucyjne, w szczególności w sprawach Km 257/04, Km 977/09, Km 144/14 oraz IX Co 2623/09, IX Co 719/09, IX Co 781/09 i IX Co 7111/13.

Po ostatecznym sprecyzowaniu stanowiska w sprawie powód w piśmie procesowym z dnia 25 listopada 2019 roku wniósł o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy w części, tj. co do kwoty 22.814.141,47 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 24.558.556,64 złotych od 16 maja 2010 roku do 29 czerwca 2011 roku, od kwoty 23.811.040,17 złotych od 30 czerwca 2011 roku do 11 lipca 2011 roku oraz od kwoty 22.814.141,47 złotych od 12 lipca 2011 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 22.814.141,47 złotych od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, cofając pozew w pozostałym zakresie. Na rozprawie w dniu 13 grudnia 2019 roku pozwany, zastępowany przez pełnomocnika ustanowionego dla niego z urzędu, wyraził zgodę na częściowe cofnięcie pozwu.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 24 grudnia 2019 roku [w brzmieniu po sprostowaniu]:

- w punkcie pierwszym uchylił w całości w stosunku do pozwanego R. K. (1) nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Szczecinie dnia 20 października 2010 roku w sprawie o sygn. I Nc 218/10;

- w punkcie drugim zasądził od pozwanego R. K. (1) na rzecz powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 22814141,47 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 24558556,64 złotych od dnia 16 maja 2010 roku do dnia 29 czerwca 2011 roku; odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 23811040,17 złotych od dnia 30 czerwca 2011 roku do dnia 11 lipca 2011 roku; odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 22814141,47 złotych od dnia 12 lipca 2011 roku do 31 grudnia 2015 roku; odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 22814141,47 złotych od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, przy czym zastrzegł, iż obowiązek zapłaty tych kwot przez pozwanego R. K. (1) jest solidarny z obowiązkiem zapłaty przez pozwanych J. K. i B. K. kwot zasądzonych z tytułu należności głównej i odsetek w nakazie zapłaty wydanym przez Sąd Okręgowy w Szczecinie dnia 20 października 2010 roku w sprawie o sygn. I Nc 218/10;

- w punkcie trzecim umorzył postępowanie w pozostałym zakresie;

- w punkcie czwartym zasądził od pozwanego R. K. (1) na rzecz powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 32372,72 złotych tytułem kosztów procesu, przy czym zastrzegł, iż obowiązek zapłaty tej kwoty przez pozwanego R. K. (1) jest solidarny z obowiązkiem zapłaty przez pozwanych J. K. i B. K. kwot zasądzonych z tytułu kosztów procesu

w nakazie zapłaty wydanym przez Sąd Okręgowy w Szczecinie dnia 20 października 2010 roku w sprawie o sygn. I Nc 218/10;

- w punkcie piątym przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Szczecinie na rzecz radcy prawnego R. W. (1) kwotę 13430,88 złotych tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu.

Sąd Okręgowy powyższe rozstrzygnięcie oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

W dniu 23 lipca 2001 roku Bank (...) S.A. z siedzibą w W. zawarł z J. K. i B. K., prowadzącymi działalność gospodarczą pod firmą „(...)” z siedzibą w S. umowę nr (...) o kredyt denominowany obrotowy. Na podstawie tej umowy powodowy bank udzielił J. K. i B. K. kredytu w złotej wysokości waluty wymiennej w kwocie 3.045.995 EUR na okres od dnia 23 lipca 2001 roku do dnia 22 lipca 2004 roku z przeznaczeniem na realizację budowy mieszkań w budynkach wielorodzinnych na osiedlu (...) w M. gminie D.. Realizacja kredytu miała następować w złotych w wysokości odpowiadającej równowartości kredytu wyrażonego w walucie bazowej przeliczonej po kursie kupna dewiz obowiązującym w (...) S.A. w dniu uruchomienia kredytu lub jego transzy. Kredytobiorcy zobowiązali się wykorzystać kredyt w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 września 2002 roku W celu ewidencji wykorzystania i spłaty kredytu powodowy bank otworzył rachunek kredytowy w EUR nr (...). Kwota wykorzystanego kredytu podlegała oprocentowaniu na rzecz powodowego banku – oprocentowanie naliczane było na podstawie stawki bazowej EURIBOR dla depozytów 3-miesięcznych w EUR notowanej na dwa dni robocze przed rozpoczęciem okresu odsetkowego, powiększonej o marżę banku w wysokości 2,5 %, obowiązującej przez cały przyjęty w umowie okres odsetkowy. W dniu zawarcia umowy oprocentowanie kredytu wynosiło 7,0340%. Termin spłaty odsetek przypadał w dniu 15-go każdego miesiąca, poczynając od dnia 15 sierpnia 2001 roku Od kwoty niespłaconego w terminie kredytu bank miał prawo naliczać odsetki przeterminowane w wysokości wynikającej z Uchwały Zarządu (...) S.A. w sprawie oprocentowania środków pieniężnych w walutach wymienialnych oraz kredytów dewizowych. W dniu podpisania umowy kredytowej odsetki przeterminowane wynosiły 2-krotność stopy procentowej ustalonej w § 11 ust. 2 umowy, tj. 2-krotność 7,0340%. Bank zastrzegł sobie następującą kolejność zaliczania spłat na poczet swoich należności: koszty windykacji, odsetki przeterminowane, odsetki umowne, prowizje i inne opłaty, kapitał kredytu. Kredytobiorcy zobowiązali się dokonać całkowitej spłaty kredytu wraz z odsetkami do dnia 22 lipca 2004 roku Rozliczenia spłat dokonanych w złotych Bank przeliczać miał na walutę bazową kredytu przy zastosowaniu kursu sprzedaży dewiz według tabeli kursów obowiązującej w banku w dniu rozliczenia. Spłata rat kredytu miała być dokonywana według następującego harmonogramu: odpowiednio w dniu 30 września 2002 roku, w dniu 30 czerwca 2003 roku oraz w dniu 30 grudnia 2003 roku każdorazowo w wysokości stanowiącej równowartość w PLN 761.000 EUR, a w dniu 22 lipca 2004 roku w wysokości stanowiącej równowartość w PLN 762.995 (...). Przy tym strony postanowiły, że spłata kredytu następuje w drodze obciążenia przez bank rachunku bieżącego kredytobiorców nr (...) prowadzonego przez (...) S.A. Oddział w S., względnie może być realizowana również przelewem lub gotówkowo po uzyskaniu z banku informacji o wysokości kursu przewalutowania. W § 15 pkt 1 ppkt b) umowy kredytowej bank zastrzegł sobie prawo do wypowiedzenia umowy i żądania spłaty części lub całości kredytu m.in. w razie zagrożenia terminowej spłaty kredytu wraz z odsetkami lub nieterminowego regulowania należności bankowych.

W dniu 29 listopada 2002 roku powodowy bank zawarł z kredytobiorcami Aneks nr (...) do ww. umowy kredytu, w którym ustalono nowy harmonogram spłat rat kredytu, przewidujący spłatę rat odpowiednio w dniu 25 stycznia 2003 roku, w dniu 30 czerwca 2003 roku oraz w dniu 30 grudnia 2003 roku każdorazowo w wysokości stanowiącej równowartość w PLN 761.000 EUR, a w dniu 22 lipca 2004 roku w wysokości stanowiącej równowartość w PLN 762.995 EUR, a nadto bank odstąpił od pobrania odsetek karnych za okres od dnia 30 października 2002 roku do dnia 29 listopada 2002 roku Na mocy Aneksu nr (...) z dnia 31 lipca 2003 roku strony ustaliły dodatkowe zabezpieczenie spłaty kredytu w postaci cesji praw z polisy ubezpieczeniowej. Spłata kredytu nr (...) została zabezpieczona m.in. wekslem in blanco z wystawienia kredytobiorców – J. K. i B. K., poręczonego przez współmałżonka kredytobiorcy – R. K. (1). W dniu 23 lipca 2001 roku J. K. i B. K. wystawili weksel własny in blanco, opatrząc go własnoręcznymi podpisami. Na odwrocie dokumentu weksla R. K. (1) złożył oświadczenie, że poręcza za wystawcę niniejszego weksla, opatrząc je własnoręcznym podpisem. Jednocześnie w tym samym dniu J. K. i B. K. jako wystawcy weksla złożyli powodowemu bankowi deklarację wekslową, w której wskazano, że w razie nieuregulowania przez nich w terminie

ww. kredytu, względnie nieuiszczenia jakiegokolwiek należności z tytułu tego kredytu wymagalnej i płatnej zgodnie z warunkami umowy o kredyt, powodowy bank będzie miał prawo wypełnić weksel in blanco z ich wystawienia na sumę odpowiadającą zadłużeniu łącznie z odsetkami, prowizją i kosztami oraz weksel ten opatrzyć datą płatności według swojego uznania, zawiadamiając ich listem poleconym pod wskazanymi adresami przynajmniej na 7 dni przed terminem płatności. W deklaracji tej pozwany R. K. (1) poręczył solidarnie jako współmałżonek dłużnika wekslowego za ww. kredyt w wysokości 3.045.995 EUR wraz z odsetkami, prowizją i kosztami, wskazując że na wekslu złożył podpis jako solidarny poręczyciel za wystawcę i w razie wypełnienia weksla przez (...) S.A. Oddział w S. winien być na równi z wystawcami zawiadomiony pod wskazanym adresem.

W związku z niedotrzymaniem przez kredytobiorców – J. K. i B. K. umownych terminów spłaty kredytu, umowa kredytowa nr (...) z dnia 23 lipca 2001 roku, zmieniona Aneksem nr (...) z dnia 29 listopada 2002 roku i Aneksem nr (...) z dnia 31 lipca 2003 roku, została w dniu 12 sierpnia 2003 roku wypowiedziana z zachowaniem 30-dniowego terminu. Powodowy bank wezwał kredytobiorców i pozwanego jako poręczyciela wekslowego do całkowitej spłaty kwoty zadłużenia, która na dzień 11 sierpnia 2003 roku wynosiła 2.947.867,84 EUR, w tym obejmowała kapitał 2.899.286,39 EUR, odsetki bieżące 8.168,44 EUR, odsetki przeterminowane 36.551,79 EUR, odsetki karne 3.861,22 EUR wraz z odsetkami karnymi naliczonymi do dnia spłaty – w terminie 30 dni, uprzedzając że nieuregulowanie ww. zobowiązań w określonym terminie skutkować będzie postawieniem całości zadłużenia w stan natychmiastowej wymagalności oraz skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego. Bank informował, że od niespłaconego kapitału nalicza odsetki jak dla zadłużenia przeterminowanego w wysokości 9,316% w skali roku. Powyższa korespondencja została doręczona kredytobiorcom i pozwanemu R. K. (1) w dniu 18 sierpnia 2003 roku Po wypowiedzeniu umowy kredytowej nr (...) powodowy bank wystawił w dniu 16 października 2003 roku bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) roku na kwotę łączną 13.771.570,06 złotych.

Postanowieniem z dnia 18 listopada 2003 roku Sąd Rejonowy w Szczecinie Wydział XV Egzekucyjny w sprawie o sygn. akt XV Co 8865/03 nadał temu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności. Na tej podstawie powodowy bank wszczął postępowanie egzekucyjne bezpośrednio w celu odzyskania swej wierzytelności z tytułu ww. umowy kredytowej i złożył do komornika wnioski z dnia 9 lutego 2004 roku o wszczęcie egzekucji – początkowo kwoty 250.000 złotych tytułem należności głównej i odsetek w wysokości 12,25 % w skali roku od ww. kwoty od dnia 16 października 2003 roku do dnia zapłaty, następnie pismem z dnia 4 października 2004 roku został rozszerzony do kwoty 13.000.000 złotych. Powyższe postępowanie egzekucyjne toczyło się pod sygn. akt Km 257/04, a w jego toku komornik dokonał zajęcia m.in. rachunku bankowego wystawców weksla i pozwanego R. K. (1). Ostatecznie postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie M. K. (1) z dnia 21 lipca 2009 roku powyższe postępowanie egzekucyjne zostało umorzone wobec bezskuteczności egzekucji. Postanowienie to zostało doręczone powodowemu bankowi w dniu 28 lipca 2009 roku Na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) roku z dnia 16 października 2003 roku zaopatrzonego w klauzulę wykonalności powodowy bank uzyskał zabezpieczenie z tytułu niespłaconego w terminie kredytu nr (...) na nieruchomościach w postaci:

- hipoteki przymusowej zwykłej w wysokości 300.000 złotych wpisanej dnia 5 grudnia 2006 roku na wniosek z dnia 23 października 2006 roku w księdze wieczystej KW (...) prowadzonej dla lokalu mieszkalnego nr (...) znajdującego się w budynku położonym przy ul. (...) w S., stanowiącym współwłasność łączną J. K., R. K. (1) i B. K.,
- hipoteki przymusowej zwykłej w wysokości 500.000 złotych wpisanej dnia 16 października 2008 roku na wniosek z dnia 3 marca 2008 roku w księdze wieczystej KW nr (...) prowadzonej dla lokalu mieszkalnego nr (...) znajdującego się w budynku położonym przy ul. (...) w M., stanowiącego własność J. K..

Powodowy bank prowadził rozmowy z kredytobiorcami J. K. i B. K. oraz poręczycielem wekslowym R. K. (1) w celu podjęcia działań restrukturyzacyjnych w związku z zadłużeniem ww. z tytułu umowy kredytowej nr (...) z dnia 23 lipca 2001 roku W celu przeprowadzenia tej restrukturyzacji pozwany R. K. (1) przystał na to, aby nabyć od powodowego banku spółkę (...)spółkę z o.o. w W., która miała za zadanie windykację skupionych przez powodowy bank wierzytelności służby zdrowia. Ponieważ spółka ta nie osiągała zakładanych przez powodowy bank efektów, podjęto decyzję o zakończeniu jej działalności. Po zakupie ww. spółki przez R. K. (1) zmieniła ona nazwę na (...) spółka z

o.o. w G.. Pozwany wprowadził do tej spółki aportem wszystkie nieruchomości, na których powodowy bank w związku z udzielonym kredytem nr (...) miał ustanowione zabezpieczenie w postaci hipoteki. Założeniem planu restrukturyzacji zadłużenia z tytułu umowy kredytu nr (...) było m.in. to, aby spółka (...) zakończyła inwestycje związane z budową dwóch osiedli domów wielorodzinnych przy ul. (...) w S. oraz przy ul. (...) w M. (kredytowanej w ramach umowy nr (...)). Powodowy bank w tym celu udzielił spółce (...) dwóch kredytów obrotowych na bieżącą działalność, które zostały spłacone w całości. Aby spłacić wierzytelność z tytułu kredytu nr (...) spółka (...) musiała jednak wybudować osiedle przy ul. (...) w M. oraz dokonać sprzedaży lokali.

W dniu 1 lipca 2004 roku pomiędzy powodowym bankiem a kredytobiorcami J. K. i B. K., poręczycielem wekslowym – pozwanym R. K. (1) (jako dłużnikami banku) oraz przystępującymi do długu z tytułu umowy kredytu nr (...) spółkami (...) spółka z o.o. w S. oraz (...) spółka z o.o. w G. (jako przystępującymi do długu) doszło do zawarcia umowy ugody w formie aktu notarialnego Rep. A nr (...). Przedmiotowa umowa ugody została zawarta w związku z tym, że ww. dłużnicy nie spłacili wobec banku długu z tytułu umowy nr (...) o kredyt denominowany obrotowy z dnia 23 lipca 2001 roku, a nadto przenieśli prawo własności nieruchomości stanowiących zabezpieczenie wykonania tej umowy na rzecz (...) spółki z o.o. w S.. Zawarcie ugody miało na celu ustalenie warunków dobrowolnej spłaty przez dłużników wymagalnego długu wobec banku z ww. tytułu oraz umożliwienie zakończenie inwestycji polegającej na budowie i sprzedaży mieszkań na budowanych przez (...) z siedzibą w S. osiedlach przy ul. (...) w S. oraz (...) w M.. Strony umowy ugody zgodnie potwierdziły, że na dzień 16 czerwca 2004 roku zadłużenie ww. dłużników wobec powodowego banku z tytułu umowy kredytowej nr (...) wynosi łącznie 13.084.619,03 złotych, w tym z tytułu niespłaconego kapitału 11.959.298,77 złotych, z tytułu niespłaconych odsetek 1.125.320,26 złotych oraz z tytułu kosztów obsługi 4.297,53 złotych. Nadto dłużnicy oświadczyli, że ten dług uznają, a przystępujący do długu oświadczyli, że do niego przystępują (§ 1 ust. 1 i 2 w zw. z § 2 umowy ugody). W § 3 umowy ugody ustalone zostały warunki spłaty niespłaconego kapitału kredytu w następujących ratach:

- do dnia 30 kwietnia 2005 roku - 2.000.000 złotych,
- do dnia 30 czerwca 2005 roku - 1.600.000 złotych,
- do dnia 30 września 2005 roku - 1.000.000 złotych,
- do dnia 30 września 2006 roku - 3.000.000 złotych,
- do dnia 30 listopada 2007 roku - 4.000.000 złotych,
- do dnia 30 marca 2008 roku - 359.298,77 złotych,

przy czym wraz z zapłatą ostatniej z ww. rat dłużnicy mieli zapłacić koszty obsługi oraz niespłacone odsetki. Jednocześnie strony postanowiły, że kwota 562.660,13 złotych stanowiąca 1/2 należności z tytułu niespłaconych odsetek, zostanie umorzona pod warunkiem zawieszającym w postaci terminowego wykonania przez dłużnika postanowień ugody (§ 4 ust. 1 ugody). W przypadku nie dokonania zapłaty raty w ww. terminach określonych powodowy bank miał prawo od następnego dnia naliczać odsetki od zadłużenia przeterminowanego według stopy procentowej obowiązującej dla należności przeterminowanych w danym okresie (na dzień zawarcia ugody 20,83 % w stosunku rocznym).

Zgodnie z § 5 umowy ugody od dnia jej podpisania kwota długu z tytułu niespłaconego kapitału kredytu podlegała oprocentowaniu na rzecz powodowego banku na podstawie stawki bazowej WIBOR dla depozytów 3M notowanej na dwa dni robocze przed podpisaniem ugody - w przypadku zapłaty pierwszej raty oraz na podstawie stawki WIBOR 3M notowanej na dwa dni robocze przed terminem spłaty kolejnych rat, powiększoną o marżę Banku w wysokości 2,5 p.p. - stałą w okresie obowiązywania ugody. Oprocentowanie było stałe w okresach ratalnych odpowiadających okresowi przyjętej stawki bazowej. Odsetki te naliczane były w miesięcznych okresach obrachunkowych, a dłużnicy zobowiązali się do zapłaty odsetek do 30 dnia każdego miesiąca, począwszy od miesiąca kalendarzowego, następującego po miesiącu, w którym spłacą 50% kwoty niespłaconego kapitału.

Dłużnicy oraz przystępująca do długu spółka (...) oświadczyli, że wyrażają zgodę na dalsze trwanie zabezpieczeń ustanowionych w umowie kredytowej. Niezależnie od tego przystępujący do długu ustanowili na rzecz powodowego banku dodatkowe zabezpieczenie, zobowiązując się przelać na bank wszelkie obecne i przyszłe wierzytelności wynikające z obecnych i przyszłych przedwstępnych umów sprzedaży lokali na osiedlach przy ul. (...) w S. oraz ul. (...) w M. - zawartych przez dłużników, przystępujących do długu lub przez którąkolwiek ze spółek celowych powołanych w celu realizacji ww. inwestycji. Nadto dłużnicy zobowiązali się ustanowić zastaw rejestrowy na rzecz banku na: wszystkich udziałach R. K. (1), J. K. i B. K. w spółce (...) Sp. z o.o. w S., jednym udziale ww. dłużników na zasadach współwłasności łącznej w (...) spółce z o.o. w S., 50 udziałach R. K. (1) w (...) spółce z o.o. w S., 60.000 udziałów R. K. (1) w (...) spółce z o.o. w G.. W umowie przewidziano, iż w przypadku niewykonania przez dłużników któregośkolwiek z warunków określonych w ugodzie lub wszczęcia egzekucji przeciwko dłużnikom, któremukolwiek z przystępujących do długu, przez któregośkolwiek z wierzycieli, powodowy bank będzie mógł ugodę wypowiedzieć ze skutkiem natychmiastowym oraz przystąpić do przymusowej egzekucji długu. Zaznaczono, iż w przypadku wypowiedzenia umowy ugody dług stanie się natychmiast wymagalny, a ponadto niespłacony kapitał zostanie oprocentowany według stopy dla należności przeterminowanych określonej w § 4 ust. 3-4 - od dnia podpisania ugody do dnia zapłaty.

W celu umożliwienia zakończenia inwestycji polegającej na budowie i sprzedaży mieszkań na budowanych pierwotnie przez (...)z siedzibą w S. osiedlach przy ul. (...) w S. oraz ul. (...) w M. powodowy bank udzielił przystępującej do długu wynikającego z umowy kredytowej nr (...) Sp. z o.o. w G. kredytu inwestycyjnego w kwocie 2.600.000 złotych na podstawie umowy nr (...). Zabezpieczeniem wierzytelności banku z tytułu ww. umowy kredytu inwestycyjnego wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami była umowa zastawu rejestrowego na prawach – 5940 udziałach przysługujących (...) spółce z o.o. w S. w (...) spółce z o.o. w G..

W wykonaniu postanowień umowy kredytowej nr (...) z dnia 23 lipca 2001 roku oraz postanowień umowy ugody z dnia 1 lipca 2004 roku na poczet wierzytelności wynikających z udzielonego przez powodowy bank kredytu denominowanego obrotowego przekazywane były wierzytelności wynikające z obecnych i przyszłych przedwstępnych umów sprzedaży lokali na osiedlach przy ul. (...) w S. oraz (...) w M..

W związku z niewykonaniem warunków umowy ugody powodowy bank pismem z dnia 11 stycznia 2008 roku wypowiedział ze skutkiem natychmiastowym tę umowę i wezwał dłużników - wystawców weksla J. K. i B. K. oraz pozwanego R. K. (1), a nadto przystępujące do długu spółki (...) spółkę z o.o. w (...) spółkę z o.o. w W. do spłaty zadłużenia w terminie 7 dni od doręczenia wezwania, wskazując że zadłużenie wobec banku wynosi zgodnie z § 7 ust.2 ugody łącznie 20.002.591,43 złotych, w tym kapitał 10.569.574,05 złotych, odsetki 9.261.182,19 złotych oraz koszty 171.835,19 złotych. Zaznaczył, iż kwota kapitału jest oprocentowana według stopy przewidzianej dla należności przeterminowanych, wynoszącej na dzień wypowiedzenia umowy ugody 19.55 % w skali roku.

Kolejny bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) dotyczący niespłaconego kredytu nr (...) powodowy bank wystawił w dniu 6 kwietnia 2006 roku przeciwko (...) spółce z o.o. w S. w związku z przystąpieniem tego podmiotu do długu na podstawie umowy ugody z dnia 1 lipca 2004 roku Według stanu na dzień 6 kwietnia 2006 roku wymagalne zadłużenie z tytułu niespłaconego kredytu nr (...) wynosiło 3.469.879,53 złotych, a składały się na nie zaległe raty kapitałowe: w wysokości 896.879,53 złotych z terminem zapłaty 30 kwietnia 2005 roku, w wysokości 1.600.000 złotych z terminem zapłaty 30 czerwca 2005 roku, w wysokości 1.000.000 złotych z terminem zapłaty 30 września 2005 roku Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2006 roku Sąd Rejonowy w Szczecinie Wydział XV Egzekucyjny w sprawie o sygn. akt XV Co 2676/06 nadał temu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności. Na tej podstawie powodowy bank już po wytoczeniu powództwa w niniejszej sprawie wszczął postępowanie egzekucyjne bezpośrednio w celu odzyskania swej wierzytelności z tytułu ww. umowy kredytowej przeciwko (...) spółce z o.o. w S.. Powyższe postępowanie egzekucyjne toczyło się pod sygn. akt Km 977/09, a w jego toku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Prawobrzeże i Zachód R. W. (2) przekazał powodowemu bankowi następujące częściowe spłaty: w dniu 30 czerwca 2011 roku w wysokości 742.909,67 złotych i 4.606,80 złotych; w dniu 12 lipca 2011 roku w wysokości 996.898,70 złotych. Następnie wobec braku majątku (...) spółki z o.o. w S. postępowanie egzekucyjne w ww. sprawie Km 977/09 zostało

umorzone postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2012 roku, po wcześniejszym skierowaniu do powodowego banku przez komornika sądowego pisma -wysłuchanie wierzyciela przed umorzeniem postępowania w trybie art. 827 k.p.c.

Przeciwko przystępującej do długu na mocy umowy ugody z dnia 1 lipca 2004 roku (...) spółce z o.o. w S. toczyło się m.in. postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 971/07 z wniosku wierzycieli egzekwujących (...) Sp. z o.o. we W. i G. F.. Egzekucja kierowana była do nieruchomości gruntowych – działki gruntu nr (...) o pow. 19 a 6 m², położonej w M., dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) oraz działki gruntu nr (...) o pow. 19 a 51 m², położonej w M., dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...). W wyniku przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego ww. nieruchomości zostały sprzedane w drodze licytacji odpowiednio za kwotę 360.000 złotych (działka nr (...)) i za kwotę 666.000 złotych.

W wyciągu z ksiąg bankowych Banku (...) S.A. z siedzibą w W. z 30 kwietnia 2010 roku zostało stwierdzone, że na dzień 30 kwietnia 2010 roku figuruje w nich zadłużenie kredytobiorców J. K. i B. K. z tytułu umowy kredytowej nr (...) opiewające na kwotę 24.732.041,49 złotych, w tym kapitał obejmujący w wysokości 10.569.574,05 złotych i odsetki naliczone do dnia 30 kwietnia 2010 roku w wysokości 14.162.467,44 złotych. Dokument ten został podpisany przez upoważnionych pracowników (...) S.A. w W. – A. D. i B. R..

Weksel własny in blanco wystawiony w dniu 23 lipca 2001 roku przez J. K. i B. K., zawierający poręczenie wekslowe R. K. (1), stanowiący zabezpieczenie kredytu nr (...), został w dniu 30 kwietnia 2010 roku uzupełniony przez powodowy bank w oparciu o deklarację wekslową kredytobiorców i pozwanego z dnia 23 lipca 2001 roku o sumę wekslową w kwocie 24.732.041,49 złotych oraz opatrzony datą płatności: 15 maja 2010 roku oraz miejscem zapłaty: Bank (...) S.A. Oddział w S..

Pismem z dnia 30 kwietnia 2010 roku powodowy bank zawiadomił kredytobiorców oraz pozwanego R. K. (1) o uzupełnieniu weksla in blanco zgodnie z deklaracją wekslową z dnia 23 lipca 2001 roku na kwotę 24732.041,49 złotych, wzywając ich do jego wykupienia do dnia 15 maja 2010 roku w (...) S.A. Oddział w S.. Powyższe wezwanie zostało doręczone pozwanemu i J. K. w dniu 17 maja 2010 roku, a B. K. odebrał je 12 maja 2010 roku

Po wydaniu przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w niniejszej sprawie rozpoznawanej wówczas pod sygn. I Nc 218/10 w dniu 20 października 2010 roku nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, nakazującego J. K., B. K. i R. K. (1), aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu solidarnie zapłacili na rzecz powoda Banku (...) S.A. w W. kwotę 24.732.041,49 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 maja 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 32.217 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 7.217 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, powodowy bank wnioskiem z dnia 9 maja 2012 roku zwrócił się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie R. W. (2) o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w stosunku do ww. dłużników solidarnych w celu wyegzekwowania płatnej i wymagalnej należności objętej tytułem wykonawczym wraz z wszystkimi kosztami. Wniósł o egzekucję zadłużenie z tego tytułu wynoszącego według stanu na dzień 8 maja 2012 roku: 8.825.158,88 złotych z tytułu kapitału, 16.697.142,63 złotych z tytułu odsetek oraz 32.289 złotych z tytułu kosztów. Postępowanie egzekucyjne toczyło się pod sygn. akt Km 651/15 (poprzednio Km 1739/12).

Przeciwko J. K., B. K. oraz R. K. (1) toczyło się również postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 144/14 z wniosku wierzyciela egzekwującego Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w S.. Egzekucja kierowana była do lokalu mieszkalnego nr (...) znajdującego się w budynku położonym przy ul. (...) w M., stanowiącego własność J. K., na której to nieruchomości powodowy bank posiadał zabezpieczenie w postaci hipoteki przymusowej zwykłej w wysokości 500000 złotych wpisanej na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) roku z dnia 16 października 2003 roku zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z tytułu niespłaconego kredytu nr (...). W wyniku przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego ww. nieruchomość została sprzedana w drodze licytacji za kwotę 144000 złotych. W podziale tej sumy uczestniczyli:

- wierzyciel egzekwujący Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. (...) w S.,

- pozostali wierzyciele: I. G. (Km 692/13), Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. (...) w S. (Km 1084/14) oraz powodowy bank (w sprawie Km 651/15, poprzednio Km 1739/12 z wierzytelnością w kwocie 29.167.399,88 złotych, w tym obejmującą należność główna 8.825.158,22 złotych, odsetki zaległe 20.304.093,60 złotych, koszty procesu 35.218,53 złotych, koszty poprzedniej egzekucji poniesione przez wierzyciela w sprawie Km 1739/12 2.929,53 złotych),
- wierzyciele hipoteczni – Naczelnik Urzędu Skarbowego w G. z kwotą 435.466 złotych oraz powodowy bank z kwotą 500.000 złotych.

W wyniku przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego powodowy bank nie uzyskał zaspokojenia należności z tytułu niespłaconego kredytu z uwagi na to, że po zaspokojeniu wierzytelności wyższych kategorii (koszty egzekucyjne z 4 ww. postępowań egzekucyjnych oraz koszty komornika w sprawie Km 144/14 – w łącznej wysokości 32.431,52 złotych oraz należności zabezpieczone hipotecznie – na rzecz Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. kwota 111.605,03 złotych) zabrakło środków na zaspokojenie pozostałych wierzycieli. Kwota, jaką powodowy bank uzyskał tytułem zwrotu poniesionych wydatków w sprawie Km 651/15, tj. 2.929,53 złotych, zgodnie z planem podziału w sprawie Km 144/14, wpłynęła na rachunek banku w dniu 21 listopada 2019 roku i została zaksięgowana na opłaty, prowizje oraz koszty windykacyjne.

W wyciągu z ksiąg bankowych Banku (...) S.A. z siedzibą w W. z dnia 31 lipca 2015 roku stwierdzone zostało, że na dzień 31 lipca 2015 roku figuruje w nich zadłużenie kredytobiorców J. K. i B. K. z tytułu umowy kredytowej nr (...) z późniejszymi zmianami na kwotę 32.080.404,64 złotych, w tym kapitał obejmujące w wysokości 8.825.158,88 złotych, odsetki naliczone za okres 1.10.2003-31.07.2015 w wysokości 23.207.987,09 złotych oraz koszty 47.258,67 złotych. Według stanu na dzień 30 kwietnia 2010 roku, tj. w dacie wypełnienia weksla in blanco zadłużenie z tytułu umowy kredytowej nr (...) z późniejszymi zmianami wynosiło 24.558.556,64 złotych i składały się na nie następujące kwoty:

- 10.555.937,01 złotych tytułem kapitału,
- 11.223.683,61 złotych tytułem odsetek umownych za okres od 16 października 2003 roku do 30 kwietnia 2010 roku,
- 2.778.936,02 złotych tytułem odsetek za opóźnienie od zadłużenia przeterminowanego za okres od czerwca 2005 roku do lutego 2008 roku,

Do dnia 31 maja 2019 roku należność ta uległa zmniejszeniu do kwoty 22.814.141,47 złotych.

Sąd Okręgowy na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego uznał powództwo za uzasadnione w pełnym zakresie, w którym pozew nie został cofnięty.

Podstawą prawną uwzględnionego przez Sąd Okręgowy żądania głównego powoda był art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe (Dz.U. Nr 37, poz. 282). Sąd wskazał, że roszczenie to było oparte na wekslu, którego oryginał został załączony do pozwu, a w stosunku do pozwanego R. K. (1) na dokonanym przez niego na tym wekslu poręczeniu wekslowym. Sąd Okręgowy przytoczył treść art. 32 ust. 1 i 2 wyżej wymienionej ustawy. Następnie Sąd ten uznał, że weksel nadesłany wraz z pozwem spełniał wszystkie wymogi formalne do uznania go za weksel własny wystawiony przez J. K. i B. K. wynikające z art. 101 Prawa wekslowego, zawierał: nazwę „weksel” w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono; przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej (24.732.041,49 złotych); oznaczenie terminu płatności (15 maja 2010 roku); oznaczenie miejsca płatności (w Banku (...) S.A. Oddziale w S.); nazwę osoby, na której rzecz zapłata ma być dokonana (Banku (...) S.A.); oznaczenie daty (30 kwietnia 2010 roku) i miejsca wystawienia weksla (W.), wreszcie podpis wystawcy weksla (J. K. i B. K.). Sąd Okręgowy stwierdził, że okoliczności te nie były kwestionowane przez pozwanego R. K. (1). Do tego rodzaju weksla, w myśl art. 103 ww. ustawy, stosuje się również przepisy o poręczeniu wekslowym (art. 30-32).

Sąd pierwszej instancji wskazał, że pozwany R. K. (2) podważył swą odpowiedzialność wynikającą z prawa wekslowego uznając, iż nie zostały spełnione przesłanki poręczenia wekslowego przewidziane w art. 31 Prawa wekslowego, w szczególności warunek umieszczenia poręczenia na wekslu albo na przedłużku. Zarzut ten w ocenie Sądu orzekającego był nieuzasadniony, gdyż zgodnie z art. 31 Prawa wekslowego poręczenie umieszcza się na wekslu albo na przedłużku. Poręczenie oznacza się wyrazem „poręczam” lub innym zwrotem równoznacznym; podpisuje je poręczyciel. Sam podpis na przedniej stronie wekslu uważa się za udzielenie poręczenia, wyjąwszy gdy jest to podpis wystawcy lub trasata. Poręczenie powinno wskazywać, za kogo je dano. W braku takiej wskazówki uważa się, że poręczenia udzielono za wystawcę. Sąd orzekający wskazał, iż na wekslu załączonym do pozwu, na jego odwrotnej stronie widnieje adnotacja o treści „Poręczam za wystawcę niniejszego weksla R. K. (1)”. Oświadczenie to, opatrzone podpisem pozwanego, zawiera wyraz „poręczam”, zdaniem tego Sądu wskazuje, za kogo je dano, umieszczono je na wekslu, spełnia więc wszystkie wymogi formalne przewidziane w ww. przepisach.

Sąd Okręgowy wskazał, że w doktrynie przyjmuje się, iż poręczenie wekslowe może być umieszczone na obydwóch stronach weksla, a więc in recto i in verso. Poręczenie może być udzielone przez złożenie podpisu na przedniej stronie obok podpisu wystawcy i akceptanta albo też na odwrotnej stronie obok podpisów indosantów. Stwierdza się przy tym, że gdy aval umieszczony jest na odwrotnej stronie weksla, powinien zawierać określenie „poręczam” lub jego odpowiednik. Aval udzielony na odwrotnej stronie weksla, w którym nie sformułowano wyraźnie woli zobowiązania się w charakterze poręczyciela wekslowego jest ważny i dopuszczalny z tym, że utrudnia sytuację poręczyciela wekslowego, gdyż powoduje, że musi on udowodnić, iż podpis złożony na odwrocie weksla ma znaczenie poręczenia, a nie indosu. Sąd pierwszej instancji uznał, że w niniejszej sprawie taka okoliczność nie miała miejsca, bowiem w oświadczeniu pozwanego złożonym na odwrotnej stronie weksla wyraźnie użyto formułowania „poręczam”.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na treść art. 30, art. 47 oraz art. 103 Prawa wekslowego i ocenił, że w świetle tych przepisów, na pozwanym R. K. (1) w wyniku poręczenia weksla załączonego do pozwu ciążył obowiązek zapłaty na rzecz powoda w terminie wskazanym w wekslu kwoty tam wymienionej, przy czym był on solidarny z obowiązkiem wystawców weksla J. K. i B. K.. Sąd Okręgowy zważył, że poza sporem pozostawało, iż wskazany wyżej weksel był wekslem niepełnym w chwili wystawienia. W świetle art. 10 Prawa wekslowego pozwany jako jego poręczyciel mógł podnieść przeciwko powodowi, jako stronie z którą dłużnicy wekslowi zawarli porozumienie wekslowe, zarzuty, iż został uzupełniony niezgodnie z tym porozumieniem. Sąd orzekający przytoczył, że w doktrynie wskazuje się, iż art. 10 ww. ustawy nie podważa abstrakcyjnego charakteru zobowiązania wekslowego, a jedynie osłabia odpowiedzialność dłużnika wekslowego przez umożliwienie mu odwołania się do stosunku podstawowego łączącego wystawcę weksla i remitenta. Pozwany, będący wystawcą weksla in blanco, może jednak bez żadnych ograniczeń podnosić zarzuty uzupełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem wobec takiego powoda, który jest bezpośrednim odbiorcą weksla in blanco. Nieprawne wypełnienie weksla ma miejsce także wówczas, gdy je skutecznie wprowadził upoważniony do jej wypełnienia, lecz w sposób sprzeczny z wyraźną lub dorozumianą wolą strony. Wypełnienie weksla podpisanego in blanco może być tylko wówczas uważane za niezgodne z wolą dłużnika, jeżeli sprzeciwia się ono wyraźnie oświadczonej wobec wierzyciela wekslowego woli dłużnika. Sąd ten następnie przypomniał, że wskazuje się przy tym, iż uzupełnienie weksla niezgodnie z umową nie czyni weksla nieważnym. W razie niezgodnego z porozumieniem wypełnienia weksla in blanco na niekorzyść dłużnika wekslowego (osoby, która weksel wręczyła) nie powstaje zobowiązanie o treści wyrażonej w wekslu. Nie oznacza to jednak, iż w każdym wypadku wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z porozumieniem, osoba która weksel wręczyła nie jest w ogóle zobowiązana wekslowo. Uzupełnienie weksla może jednak być tylko częściowo niezgodne z porozumieniem. Poręczyciele wekslowi mogą podnosić przeciwko wypełnieniu weksla kaucyjnego te wszystkie zarzuty, jakie służą dłużnikowi głównemu. W następnej kolejności Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z poglądem przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego, poręczyciel, który udzielił poręczenia na wekslu in blanco, może – do czasu indosowania weksla przez remitenta – powoływać się na wypełnienie weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem. Jeżeli dłużnik wekslowy formułuje zarzut uzupełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową lub innym porozumieniem wekslowym, to powinien wykazać w toku postępowania rozpoznawczego fakt takiej niezgodności, zarówno w znaczeniu przedmiotowym (dotyczącej samej wiarygodności ze stosunku podstawowego), jak i w znaczeniu podmiotowym (brak upoważnienia aktualnego posiadacza weksla do uzupełnienia weksla). Służyć temu może żądanie przedłożenia stosownej deklaracji wekslowej (na którą powołuje

się powód – indosatariusz) lub wykazanie stosownych, dalszych jeszcze porozumień z wekslobiorcą (remitentem) dotyczących uzupełnienia weksla gwarancyjnego.

Sąd Okręgowy zauważył, że wraz z pozwem powód przedłożył dokument deklaracji wekslowej sporządzonej i podpisanej przez wystawców weksla i pozwanego R. K. (1) jako poręczyciela wekslowego w dniu 23 lipca 2001 roku, który bezspornie dotyczył zobowiązania zabezpieczonego wekslem in blanco stanowiącym podstawę powództwa. Zobowiązanie to zostało wprost wymienione w treści tej deklaracji, jako wynikające z umowy kredytu nr (...) z dnia 23 lipca 2001 roku udzielonego wystawcom weksla w kwocie 3.045.995 EUROKU W deklaracji wyraźnie określono przesłanki uprawniające powoda do wypełnienia weksla, a mianowicie nieuregulowanie przez wystawców kredytu w przewidzianym terminie, względnie nieuiszczenie jakiegokolwiek należności z tytułu kredytu, wymaganej i płatnej zgodnie z warunkami umowy o kredyt. Przewidziano dla banku prawo wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą zadłużeniu wystawców w banku łącznie z odsetkami, prowizją i kosztami. Dodano warunek, że bank powinien zawiadomić wystawców listem poleconym wysłanym na 7 dni przed terminem płatności pod wskazane adresy. W przypadku B. K. był to adres ul. (...) w S., a J. K. ul. (...), C.. Sąd Okręgowy uznał, że powód dokumentami załączonymi do pozwu wykazał, iż ten ostatni warunek został przez niego spełniony.

Kolejno zdaniem Sądu Okręgowego, w świetle treści art. 10 Prawa wekslowego oraz art. 6 k.c. ciężar naprowadzenia twierdzeń i dowodów na ich poparcie podważających zgodność wypełnienia weksla załączonego do pozwu z przedstawioną wyżej deklaracją wekslową w pełni spoczywał na pozwanym R. K. (1). Podniesione przez niego zarzuty doprowadziły do poczynienia przez Sąd I instancji ustaleń, nakazujących mu stwierdzić jedynie to, że zawyżona została przez powoda (w niewielkim procencie) wysokość wierzytelności, które złożyły się na wskazaną na wekslu sumę wekslową, Sąd ten uznał, że pozwany jednak nie naprowadził twierdzeń ani dowodów wystarczających do uznania przez ten Sąd, że cała wierzytelność wekslowa nie istnieje.

Sąd pierwszej instancji stwierdził, że jako poręczyciel wekslowy pozwany R. K. (1) był uprawniony podnieść przeciwko dochodzonemu żądaniu te wszystkie zarzuty, które mogłyby przysługiwać wystawcom weksla, w tym przede wszystkim zarzut przedawnienia. Taki też został przez niego podniesiony. Sąd ten uznał, że o zasadności powództwa nie decydowało wyłącznie zachowanie terminów przedawnienia roszczeń wekslowych wynikających z art. 70 ustawy Prawo wekslowe. Przepisy tam zawarte regulują bieg terminów przedawnienia roszczeń wprost wynikających z weksla. Zdaniem Sądu Okręgowego, gdyby tylko tak oceniać wierzytelności dochodzone przez powoda w niniejszej sprawie, terminy te bez wątpienia zostałyby zachowane, bowiem zgodnie z art. 70 ust. 1 Prawa wekslowego bieg tych terminów, wynoszących trzy lata, powinien być liczony od dnia płatności weksla, co w wekslu oznaczono jako 15 maja 2010 roku, a uległyby przerwaniu na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 71 ustawy Prawo wekslowe z dniem 5 października 2010 roku, kiedy to powód złożył pozew w niniejszej sprawie. Sąd ten spostrzegł, iż weksel załączony do pozwu był jednakże niepełny w chwili wystawienia, służył zabezpieczeniu wierzytelności wynikających ze stosunku podstawowego, a więc z umowy kredytu z 23 lipca 2001 roku przysługujących powodowi wobec J. K. i B. K., stąd pozwany mógł się bronić również zarzutem przedawnienia roszczeń powoda wynikających z tego stosunku podstawowego. Roszczenia powoda wynikające z ww. umowy kredytu, jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, zdaniem tego Sądu podlegałyby przedawnieniu w terminie trzech lat od momentu ich wymagalności, stosownie do art. 118 k.c. W świetle treści pisma pełnomocnika pozwanego z 16 czerwca 2015 roku poza sporem pozostawała ta okoliczność, iż wymagalność dochodzonych przez powoda roszczeń powstała po upływie 30 dni od daty doręczenia kredytobiorcom pisma banku z 12 sierpnia 2003 roku zawierającego oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu. Sąd orzekający wskazał, że fakt postawienia w stan natychmiastowej wymagalności wszystkich wierzytelności powoda wynikających z tej umowy, potwierdzony powyższymi pismami i dowodami doręczenia ich pozwanym nie był kwestionowany i nie budził wątpliwości. W ocenie sądu pierwszej instancji biorąc pod uwagę, iż pisma zostały doręczone dłużnikom w dniu 18 sierpnia 2003 roku, termin przedawnienia dochodzonych przez powoda roszczeń rozpoczął się w dniu 17 września 2003 roku, upłynąłby zatem z dniem 17 września 2006 roku

Sąd Okręgowy uznał, że powód udowodnił jednak dokumentacją załączoną do pisma z 9 kwietnia 2015 roku, iż termin ten uległ przerwaniu na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w pierw wskutek złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 16 października 2003 roku wystawionemu przez powoda w

celu dochodzenia wierzytelności wynikających z opisanej wyżej umowy kredytu, któremu Sąd Rejonowy w Szczecinie nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z 18 listopada 2003 roku, a następnie skutek złożenia wniosku o wszczęcie na podstawie tego tytułu egzekucji przez komornika, co nastąpiło pismem z 9 lutego 2004 roku Sąd orzekający zwrócił uwagę, iż postępowanie egzekucyjne wszczęte na podstawie tego wniosku zostało zakończone dopiero na skutek wydania przez komornika postanowienia z 21 lipca 2009 roku, przy czym nastąpiło to wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Sąd Okręgowy powołując się na art. 123 § 1 pkt 1 k.c. uznał, że czynnością przedsięwziętą bezpośrednio w celu zaspokojenia roszczenia przysługującego powodowi wobec kredytobiorców na podstawie opisanej wyżej umowy kredytu było złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji. W orzecznictwie ugruntowane jest również zapatrywanie, iż czynnością przerywającą bieg przedawnienia jest złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Sąd ten podkreślił, iż zgodnie z art. 124 § 2 k.c., pomiędzy zakończeniem postępowania o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, kiedy to na nowo rozpoczął się bieg przedawnienia roszczeń powoda, a złożeniem wniosku egzekucyjnego, nie upłynęły trzy lata konieczne do przedawnienia. W czasie trwania postępowania egzekucyjnego bieg przedawnienia był zawieszony na podstawie art. 124 § 2 k.c., a pomiędzy umorzeniem postępowania egzekucyjnego wskutek bezskuteczności egzekucji, kiedy bieg rozpoczął się na nowo, a złożeniem pozwu w niniejszej sprawie, także nie upłynęły trzy lata. Sąd pierwszej instancji zważył, że zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego był zatem niezasadny.

Przechodząc dalej, Sąd Okręgowy wskazał, że pozwany bronił się w niniejszej sprawie twierdząc, iż dług, któremu według żądania pozwu odpowiadała suma wekslowa, został spłacony w całości a przynajmniej w części, przy czym wskazywał na fakt, iż pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy ugody z 1 lipca 2004 roku, która zdaniem pozwanego została zrealizowana zgodnie z jej treścią. Rozstrzygając sprawę Sąd Okręgowy miał na uwadze fakt zawarcia tej umowy. Z treści dokumentu ugody, której kopię powód złożył do akt, wynika, iż w powyższej czynności zawarte zostały oświadczenia kredytobiorców J. K. i B. K. oraz pozwanego R. K. (1) uznające istnienie długu względem powoda w określonej tam wysokości. Taka czynność, bez względu na to, iż ugodę ostatecznie wypowiedziano, stanowiła zdarzenie, które skutkowałoby przerwą w biegu przedawnienia przewidzianą w art. 123 § 1 pkt 2 k.c. Sąd pierwszej instancji uznał, że, zważywszy na opisane wyżej zdarzenia skutkujące przerwą na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c., nie miało to ostatecznie znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd ten wskazał, że skutek zawarcia umowy ugody był jednak znacznie dalej idący niż tylko tego rodzaju przerwa. Obie strony procesu były bowiem zgodne co do tego, iż czynność prawna potwierdzona dokumentem znajdującym się na k. 328-338 stanowiła ważnie zawartą pomiędzy nimi umowę ugody, a więc taką o której mowa w art. 917 k.c. Sąd pierwszej instancji wskazał, iż w myśl tego przepisu przez ugodę strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać. Powyższą ugodą kredytobiorcy i poręczyciel oraz bank jako kredytodawca ukształtowali na nowo zasady spłaty zobowiązań wynikających z opisanej wcześniej umowy kredytu, w tym wysokość wierzytelności banku, wysokość rat w których zobowiązanie miało zostać spłacone, terminy ich płatności. Strony również w § 7 umowy ugody określiły warunki, po spełnieniu których bank stał się uprawniony wypowiedzieć ugodę i postawić wszystkie określone w niej zobowiązania w stan natychmiastowej wymagalności. Sąd Okręgowy uznał, że powód wykazał dokumentem w postaci pisma z 11 stycznia 2008 roku i potwierdzeniami doręczenia go kredytobiorcom i pozwanemu, iż wypowiedział powyższą umowę ugody, skutkiem czego była natychmiastowa wymagalność wierzytelności określonych w ugodzie. Sąd orzekający skonkludował, że skoro pozwany twierdził, iż uгода ta została zrealizowana zgodnie z jej postanowieniami, to w konsekwencji oznaczałoby, że powód nie stał się uprawniony, by pismem z 11 stycznia 2008 roku wypowiedzieć tę ugodę, a pozwany powinien samodzielnie przedstawić wszystkie fakty jednoznacznie świadczące o realizacji postanowień ugody i dowody potwierdzające te okoliczności. Sąd Okręgowy podjął czynności zmierzające do przeprowadzenia wszystkich dowodów naprowadzonych przez pozwanego na te okoliczności. Miał przy tym na uwadze, iż twierdzenia pozwanego zawarte w pismach były bardzo ogólnikowe. Pozwany nie stawił się na żadnym terminie rozprawy, w tym pomimo wzywania go w celu przesłuchania pod rygorem pominięcia tego dowodu. Pozwanemu w dniu 26 marca 2015 roku zostało osobiście doręczone pismo Sądu z 20 marca 2015 roku zawierające pouczenie o obowiązku wynikającym z art. 136 § 1 k.p.c., a także o skutkach zaniebdania tego obowiązku wynikających z § 2. W chwili odbioru tego pisma pozwany przebywał w zakładzie karnym, jednakże opuścił ten zakład w toku procesu. Jedyne swój adres, jaki pozwany podawał w pismach

procesowych, to adres w C. przy ul. (...), pod który Sąd Okręgowy wysłał wezwanie na rozprawę w dniu 26 lipca 2019 roku Wezwanie to doręczono skutecznie w trybie art. 139 k.p.c., Sąd Okręgowy nie miał przy tym wiedzy pozwalającej mu stwierdzić, czy adres ten jest aktualny. W następstwie powyższego Sąd I instancji na rozprawie w dniu 26 lipca 2019 roku pominął dowód z przesłuchania pozwanego.

Sąd Okręgowy podjął kroki zmierzające do przesłuchania wszystkich świadków wskazanych przez pozwanego, tj. R. D., R. M., A. W., J. Z. R. P.. Spośród nich Sąd ten był w stanie przesłuchać wyłącznie R. M., obecnie K. i A. W., ich zeznania nie potwierdziły zarzutu pozwanego, jakoby wiarygodności banku objęte umową ugody zostały spłacone. A. W. zeznał, iż brał udział w przygotowaniu ugody jako pracownik banku, a wiedzę o realizacji zobowiązań wynikających z tej ugody, miał tylko częściową, ogólnikową, przy czym potwierdził, iż umowa była wykonywana tylko częściowo, a ostatecznie została wypowiedziana. Nie dało to podstaw do poczynienia przez Sąd Okręgowy ustaleń miarodajnych dla określenia zasadności zarzutu pozwanego ani wysokości wiarygodności przysługujących powodowi. Podobnie Sąd ten ocenił zeznania świadka R. K. (3). Jej wiedza, którą przedstawiła w trakcie przesłuchania, była niewielka, bardzo ogólnikowa jej zeznania nie pozwoliły Sądowi ustalić konkretnych faktów, które byłyby istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Nie został przesłuchany natomiast świadek R. D., jego adres wskazany przez pozwanego był poza granicami kraju, wpierw Sąd orzekający wysłał odezwę o jego przesłuchanie przed konsulem, jednak została zwrócona przez konsula bez wykonania. Następnie w dniu 17 listopada 2017 roku polecono skierować odezwę w trybie rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 roku w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych. Wskutek tego zostały nadesłane dokumenty, z których wynika, iż wskazany przez pozwanego adres świadka jest nieprawidłowy. Pismem z dnia 28 sierpnia 2018 roku zobowiązano pełnomocnika pozwanego do wskazania prawidłowego adresu świadka, pismo zostało odebrane w dniu 10 września 2018 roku, zobowiązania nie wykonano, ostatecznie dowód ten Sąd I instancji pominął. W toku procesu okazało się, iż J. Z., który miał zostać przesłuchany na wniosek pozwanego, zmarł w dniu 12 kwietnia 2016 roku Nie został również przesłuchany świadek R. P.. Nie stawił się przed sądem wezwanym do udzielenia pomocy sądowej pomimo wysłania do świadka wezwań na wskazany przez pozwanego adres i ich awizacji. W dniu 6 kwietnia 2018 roku Sąd wezwany nałożył na pełnomocnika pozwanego zobowiązanie do wskazania prawidłowego adresu pod rygorem skutków procesowych przewidzianych w art. 242 k.p.c. Zobowiązanie to nie zostało wykonane, a odezwa została zwrócona bez wykonania. Ostatecznie dowód ten Sąd I instancji pominął.

Sąd Okręgowy wskazał, że pozwany na poparcie twierdzeń uzasadniających zarzut spłaty zobowiązań objętych sumą wekslową zgłosił dowody z dokumentów znajdujących się w aktach postępowania karnego o sygn. III K 152/11, przy czym wniosek dotyczył tylko protokołu rozprawy zawierającego zeznania A. W., oraz w aktach postępowań prowadzonych przez Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód prowadzonych pod sygn. IX Co 719/09, IX Co 781/09 dołączone, IX Co 2623/09, IX Co 6578/12 oraz w aktach egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Prawobrzeże i Zachód R. W. (2) o sygn. Km 1739/12 (obecnie o sygn. Km 651/15) i Km 1408/15 (obecnie o sygn. Km 144/14). Pełnomocnik pozwanego został zobowiązany przez Sąd Okręgowy do wskazania konkretnych dokumentów znajdujących się we wszystkich tych aktach, z których ma być przeprowadzony dowód, jednak zobowiązanie to nie zostało wykonane. Na rozprawie w dniu 17 maja 2017 roku pełnomocnik pozwanego oświadczył, iż nie wykona zobowiązania. W konsekwencji powyższego Sąd na rozprawie w dniu 26 lipca 2019 roku dopuścił z urzędu dowód tylko z tych dokumentów, które jego zdaniem mogły mieć znacznie dla rozstrzygnięcia sprawy, a w pozostałym zakresie dowód z tych akt pominął. Sąd Okręgowy ocenił, że w oparciu o wszystkie naprowadzone przez pozwanego dowody nie dało się podważyć stanowiska powoda, że wypowiedzenie umowy ugody dokonane przez bank pismem z 11 sierpnia 2008 roku było uzasadnione. Sąd ten przypomniał, iż w § 7 ugody strony przewidziały prawo dla banku do wypowiedzenia tej umowy m.in. w przypadku „niewykonania przez dłużnika któregośkolwiek z warunków określonych w ugodzie”. Pod te sformułowanie zdaniem Sądu I instancji podpadało zaniechanie przez dłużników spłaty wiarygodności w terminach określonych w ugodzie. Skoro pozwany twierdził, że wypowiedzenie było nieuzasadnione, powinien był przedstawić dowody świadczące o tym, że dłużnicy realizowali warunku ugody, a więc terminowo dokonywali spłaty rat określonego w niej zobowiązania. Sąd Okręgowy wskazał, że pozwany tego nie uczynił.

Rozstrzygając sprawę Sąd Okręgowy miał na uwadze również dowody z dokumentów złożonych do akt niniejszej sprawy przez powoda oraz sprecyzowane przez powoda dokumenty znajdujące się w aktach postępowań egzekucyjnych o sygn. Km 257/04 i Km 977/09 oraz postępowania sądowego o sygn. IX Co 2623/09. Sąd ten wskazał, że dokumentacja przedłożona przez powoda zawierała liczne, szczegółowe wyliczenia bankowe, którymi powód dążył do wykazania wysokości dochodzonych wierzytelności. Według twierdzeń wynikających z pozwu i załączonego do pozwu wyciągu z ksiąg banku na dochodzoną w pozwie kwotę 24.732.041,49 złotych, wskazaną w wekslu, składały się kapitał kredytu w wysokości 10.569.574,05 złotych i odsetki naliczone do dnia 30 kwietnia 2010 roku w wysokości 14.162.467,44 złotych. Opierając się wyłącznie na dokumentach stanowiących dowód w niniejszym postępowaniu Sąd Okręgowy nie był w stanie zweryfikować, czy powyższa wysokość była obliczona prawidłowo, dlatego dopuścił z urzędu dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości i bankowości. Sporządzenie opinii Sąd I instancji zlecił biegłej K. J., jednakże jej opinia nie rozwiewała w sposób wystarczający wszystkich wątpliwości Sądu. Postanowieniem z dnia 25 lutego 2019 roku dopuszczono dowód z dodatkowej opinii innego biegłego z zakresu rachunkowości i bankowości M. K. (2). Sąd Okręgowy miał na uwadze wniosek pozwanego o wyłączenie tej biegłej, jednakże jego zdaniem wniosek był nieuzasadniony. Zarzuty pozwanego w ocenie Sądu I instancji nie świadczyły o tym, aby biegła miałaby zostać wyłączona na podstawie art. 48 k.p.c. w zw. z art. 281 § 1 k.p.c. Okoliczności te nie przekonywały Sądu Okręgowego również o tym, by mogłyby one wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności biegłej w niniejszej sprawie. Nie uzasadnia takiej wątpliwości sam fakt, iż biegła jest, czy była, dyrektorem oddziału innego niż powód banku. Okoliczność ta zdaniem Sądu Okręgowego sama w sobie nie świadczy o tym, że biegła mogłaby mieć interes w opiniowaniu korzystnym dla powoda, a więc zupełnie innego podmiotu niż ten, z którym była kiedykolwiek związana. Fakt, że była dyrektorem innego banku, uzasadnia natomiast przypuszczenie, iż biegła posiada bogate doświadczenie w praktyce bankowej, co wzmagало przekonanie Sądu Okręgowego, iż będzie w stanie należycie wywiązać się z obowiązków opiniodawczych. Pozwany we wniosku o wyłączenie biegłej powołał się również na okoliczności dotyczące rozpoznawania spraw tzw. „frankowych”. Niniejszy proces nie miał takiego charakteru. Aczkolwiek kredyt, z którego wynikały wierzytelności banku objęte sumą wekslową został zawarty jako denominowany do waluty EURO, kwestia jego walutowości nie była podnoszona w zarzutach pozwanego zgłoszonych w trakcie procesu. Wszelkie ewentualne zarzuty abuzywności postanowień tej umowy (podobne do tych zgłaszanych w sprawach innych kredytów walutowych), gdyby nawet zostały zgłoszone przez pozwanego, nie mogłyby mieć wpływu na treść rozstrzygnięcia, bowiem żaden z pozwanych wymienionych w pozwie nie występował przy dokonywaniu z powodowym bankiem czynności kreujących wierzytelności objęte sumą wekslową w pozycji konsumenta, stąd nie mogłyby znaleźć tu zastosowania przepisy art. 385¹ k.c. i następne.

Ostatecznie po sporządzeniu opinii biegłej M. K. (2) pozwany nie wniósł wobec niej żadnych zastrzeżeń. Jedyne zarzuty wniósł powód, lecz zostały one wyjaśnione wprost w drodze ustnych wyjaśnień biegłej M. K. (2), a następnie w pisemnej opinii uzupełniającej. Tej ostatniej opinii żadna ze stron nie zakwestionowała. Sąd Okręgowy nie widział podstaw, aby z urzędu podważać wiarygodność tego dowodu, dlatego ostatecznie rozstrzygnięto sprawę opierając się na ustaleniach wynikających z ww. opinii uzupełniającej biegłej M. K. (2). Według wyliczeń biegłej na moment wypełnienia weksla załączonego do pozwu zadłużenie kredytobiorców wynikające z umowy kredytu wynosiło 24.558.556,64 złotych i składały się na nie następujące kwoty:

- 10.555.937,01 złotych (kapitał),
- 11.223.683,61 złotych (odsetki umowne za okres od 16.10.2003 roku do 30.04.2010 roku),
- 2.778.936,02 złotych (odsetki za opóźnienie od zadłużenia przeterminowanego za okres od czerwca 2005 roku do lutego 2008 roku).

Wysokość ta w zakresie dotyczącym kapitału była zatem o 13.637,04 złotych mniejsza od wartości przyjętej przez powoda do wyliczenia sumy wekslowej, a w zakresie sumy odsetek o 159.847,81 złotych. Różnica pomiędzy wartościami, na których opierał się powód (w sumie składającymi się na kwotę 24.034.425,90 złotych), a tymi na których bazował Sąd Okręgowy, orzekając na podstawie opinii biegłej (24.558.556,64 złotych), była procentowo

niewielka (około 0,71%). Od kwoty 24.558.556,64 złotych, której powinna była odpowiadać suma wekslowa, gdyby powód oparł ją na prawidłowych wyliczeniach, powodowi przysługiwały odsetki za opóźnienie przewidziane w art. 481 § 1 i 2 k.c. oraz w art. 482 § 1 i 2 k.c. Powód domagał się zasądzenia odsetek od sumy wekslowej od dnia 16 maja 2010 roku, a więc dnia następnego po dacie płatności wskazanej na wekslu. Sąd I instancji powołał treść art. 481 § 1 i 2 k.c., wskazując, że od dnia 1 stycznia 2016 roku przepis zawarty w § 2 otrzymał następujące brzmienie „jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzycelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy”. Do dnia 15 lutego 2019 roku obowiązywały również przepisy zawarte w art. 482 § 1 i 2 k.c. Sąd ten wskazał, że § 2 został uchylony ustawą z dnia 6 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 roku poz. 80), która weszła w życie w dniu 15 lutego 2019 roku, jednakże według art. 2 tego aktu prawnego do odsetek należnych przed dniem wejścia w życie ustawy należy stosować przepisy dotychczasowe. Nie budziło wątpliwości Sądu orzekającego, iż wierzycelności objęte z sumą wekslową wynikały z czynności, która odpowiadała pojęciu „pożyczki długoterminowej udzielanej przez instytucje kredytowe” przewidzianej w art. 482 § 2 k.c.

W ocenie Sądu Okręgowego wszystko to oznaczało, iż powód był uprawniony żądać od całej sumy wierzycelności, odsetek za opóźnienie również za okres poprzedzający dzień wniesienia pozwu, w tym zatem nie tylko od kwoty kapitału kredytu wynoszącej 10.555.937,01 złotych, ale także do skapitalizowanych odsetek (11.223.683,61 złotych naliczonych za okres od 16 października 2003 roku do 30 kwietnia 2010 roku i 2.778.936,02 złotych za okres od czerwca 2005 roku do lutego 2008 roku) Sąd ten ocenił, że odsetki za opóźnienie tego rodzaju nie są przy tym odsetkami, których dotyczy art. 5 Prawa wekslowego, lecz odsetkami, do których odnosi się art. 49 pkt 2) tej ustawy, których wierzyciel wekslowy może domagać się w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od sumy wekslowej za okres nie wcześniejszy niż po terminie płatności wskazanym w wekslu. Powód ograniczył swoje żądanie zasądzenia odsetek do odsetek ustawowych. Sąd Okręgowy podkreślił, iż do dnia 31 grudnia 2015 roku powód mógł się tych odsetek domagać jako odsetek ustawowych, a od dnia 1 stycznia 2016 roku jako odsetek ustawowych za opóźnienie.

Sąd Okręgowy wskazał, że na poczet zadłużenia należnego powodowi w dniu wystawienia weksla wobec wystawców weksla w łącznej wysokości 24.558.556,64 złotych na moment zamknięcia rozprawy należałoby zaliczyć świadczenia uzyskane przez powoda tytułem tego zadłużenia po dniu wniesienia pozwu i bezspornie były to:

- kwoty 742.909,67 złotych i 4.606,80 złotych otrzymane przez powoda dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie egzekucyjnej o sygn. Km 977/09
- kwota 996.898,70 złotych otrzymana przez powoda w dniu 12 lipca 2011 roku w ww. sprawie egzekucyjnej.

Powód zaliczenia tego dokonał samodzielnie, ograniczając powództwo wpierw w piśmie z dnia 31 lipca 2015 roku, a następnie w piśmie z dnia 25 listopada 2019 roku W tym ostatnim piśmie powód uwzględnił również wyliczenia, które dokonała biegła M. K. (2). Ostatecznie zatem w ten sposób ograniczył powództwo, iż z jednej strony odpowiadało to treści dowodu z opinii biegłej, na którym bazował Sąd Okręgowy rozstrzygając sprawę, a z drugiej odnosiło się prawidłowo do wpłat otrzymanych przez powoda w trakcie procesu. Domagał się zatem zasądzenia od pozwanego kwoty 22.814.141,47 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 24.558.556,64 złotych od 16 maja 2010 roku do 29 czerwca 2011 roku, od kwoty 23.811.040,17 złotych od 30 czerwca 2011 roku do 11 lipca 2011 roku oraz od kwoty 22.814.141,47 złotych od 12 lipca 2011 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 22.814.141,47 złotych od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty i cofnął pozew w pozostałym zakresie. W następstwie tego Sąd Okręgowy uznał, iż powództwo okazało się uzasadnione w pełnym zakresie, w którym pozew nie został cofnięty. Aby w sposób przejrzysty zredagować treść ostatecznego rozstrzygnięcia merytorycznego w niniejszej sprawie, wydanego przeciwko pozwanemu R. K. (1), Sąd ten uznał za zasadne, by w punkcie I. sentencji wyroku uchylić w całości w stosunku do pozwanego R. K. (1) nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Szczecinie dnia 20 października 2010 roku w sprawie o sygn. I Nc 218/10, co uczynił na podstawie art. 496 k.p.c. w zw. z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 roku poz. 1469), a w punkcie II. w oparciu o wskazane wyżej regulacje prawne i ustalenia

faktyczne uwzględnił powództwo w pełnym zakresie, w którym zostało podtrzymane po jego ograniczeniu dokonany w piśmie z 25 listopada 2019 roku, przy czym zastrzegł, iż obowiązek zapłaty tych kwot przez pozwanego R. K. (1) jest solidarny z obowiązkiem zapłaty przez pozwanych J. K. i B. K. kwot zasądzonych z tytułu należności głównej i odsetek w nakazie zapłaty wydanym przez Sąd Okręgowy w Szczecinie dnia 20 października 2010 roku w sprawie o sygn. I Nc 218/10. W punkcie III. Sąd Okręgowy, mając na uwadze, iż na rozprawie w dniu 13 grudnia 2019 roku pozwany, zastępowany przez pełnomocnika ustanowionego dla niego z urzędu, wyraził zgodę na częściowe cofnięcie pozwu dokonane przez powoda w piśmie z 25 listopada 2019 roku, umorzył postępowanie w tym zakresie, o czym orzekł na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. Rozstrzygając o kosztach procesu w punkcie IV., Sąd Okręgowy działał na podstawie art. 100 k.p.c. i miał na uwadze, iż powoda można byłoby uznać za przegranego, jedynie w niewielkim procencie (około 0,71%), stanowiącym różnicę pomiędzy wartościami, na których opierał się powód w pozwie (w sumie składającymi się na kwotę 24.034.425,90 złotych), a tymi na których bazował ten Sąd, orzekając na podstawie opinii biegłej (24.558.556,64 złotych). Za przegraną powoda nie można było natomiast uznać cofnięcia pozwu w tej części, w której powód ograniczył powództwo o świadczenia uzyskane przez niego na poczet dochodzonych wierzytelności, jednak już po dniu wniesienia pozwu. Z tego względu Sąd Okręgowy uznał za zasadne obciążyć pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów w całości. Obowiązek ten, stosownie do art. 105 § 2 k.p.c., był solidarny z obowiązkiem zwrotu kosztów procesu przez J. K. i B. K. nałożonym w nakazie zapłaty wydanym przez Sąd Okręgowy w Szczecinie dnia 20 października 2010 roku w sprawie o sygn. I Nc 218/10.

Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie V. Sąd wydał na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 roku Z uwagi na nakład pracy pełnomocnika w niniejszym postępowaniu Sąd Okręgowy podwyższył wynagrodzenie do maksymalnej wysokości 150 % na podstawie § 2 ust. 1 w zw. z § 19 pkt 1) ww. rozporządzenia, czyli do kwoty 10.800 złotych i o wartość podatku VAT na podstawie § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia, czyli o kwotę 2.484 złotych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w części - w zakresie, w jakim Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodowego Banku kwotę 22814141,47 złotych wraz z odsetkami ustawowymi i odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz przyznał od pozwanego na rzecz powoda koszty postępowania, tj. w części co do punktów II. i IV. sentencji wyroku.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, w postaci:
  - a. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnej i zgodnej z zasadami logiki oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, polegające w szczególności na:
    - i. błędnym ustaleniu, że pozwany złożył oświadczenie o poręczeniu długu na wekslu lub jego przedłużku, podczas gdy na podstawie kserokopii weksla znajdującej się w aktach sprawy nie sposób jednoznacznie wykluczyć czy oświadczenie nie znajduje się na osobnej karcie;
    - ii. błędnym ustaleniu przez sąd, że przerwaniu uległ bieg terminów przedawnienia roszczeń dochodzonych niniejszym pozwem przeciwko R. K. (1), podczas gdy w ocenie pozwanego nie wykazano, aby działania podjęte przez powódkę skutkowały przerwaniem biegu przedawnienia;
  - b. art. 281 k.p.c. w związku z art. 48 § 1 pkt 1 lub art. 49 § 1 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie wniosku pozwanego o wyłączenie biegłego w osobie M. K. (2) z uwagi na fakt jej zatrudnienia na stanowisku dyrektora oddziału banku, co w sposób istotny podważa jej bezstronność w sprawie;
  - c. art. 100 k.p.c. poprzez obciążenie pozwanego kosztami postępowania w całości, podczas gdy okoliczności sprawy i okoliczności osobiste pozwanego przemawiają za uznaniem, że nawet nieznaczące nieuwzględnienie roszczeń powódki powinno skutkować stosunkowym rozłożeniem kosztów pomiędzy strony postępowania.

2. obrazę prawa materialnego, w postaci:

a. art. 31 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe - poprzez błędne zastosowanie i uznanie pozwanego za poręczyciela zobowiązania wystawców weksla własnego, podczas gdy dołączonego do akt sprawy odpisu weksla nie sposób uznać za weksel prawidłowo poręczony przez R. K. (1);

b. art. 32 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe poprzez błędne przyjęcie odpowiedzialności R. K. (1) za dług zobowiązanych wystawców weksla jako jego poręczyciela;

c. art. 118 oraz art. 120 § 1 k.c. poprzez błędne zastosowanie i uznanie, że roszczenia dochodzone przez stronę powodową nie uległy przedawnieniu w dacie wszczęcia postępowania przeciwko pozwanemu, podczas gdy bieg terminu przedawnienia przeciwko R. K. (1) nie został przerwany i upłynął do dnia wytoczenia powództwa.

Mając na uwadze powyżej sformułowane zarzuty, na podstawie art. 368 § 1 pkt 5 w zw. z art. 386 § 1 k.p.c. pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości (w zakresie w jakim postępowanie nie zostało umorzone), a także zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych, poniesionych przed sądami obu instancji. Ponadto wniósł o przyznanie na rzecz pełnomocnika z urzędu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji, według norm przepisanych, w zwiększonej wysokości, tj. 150 % stawki wynikającej z norm przepisanych, z uwagi na znaczny nakład pracy pełnomocnika w sprawie. Jednocześnie pełnomocnik oświadczył, iż koszty te nie zostały uiszczone w całości ani w żadnej części.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie sądu odwoławczego - sąd pierwszej instancji w oparciu o prawidłowo zgromadzony i oceniony materiał dowodowy poczynił w badanej sprawie trafne ustalenia dotyczące istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności faktycznych. Sąd Apelacyjny powyższe ustalenia w pełni akceptuje i przyjmuje za własne, co czyni zbędnym ich powielanie w niniejszym uzasadnieniu. Sąd Okręgowy dokonał również trafnej subsumpcji tak ustalonego stanu faktycznego do norm prawa materialnego. Przeciwno prawidłowości rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku nie mogą przemawiać zarzuty zawarte w apelacji.

W tym miejscu przypomnieć należy, że zakres kognicji sądu odwoławczego, stosownie do art. 378 § 1 k.p.c., wyznaczają granice apelacji. W tych granicach, sąd ten zobowiązany jest do merytorycznej, kompleksowej oceny zaskarżonego wyroku. Obowiązek ten nie ma wszakże charakteru absolutnego, wyabstrahowanego od treści wyartykułowanych przez skarżącego zarzutów. O ile bowiem, w zakresie naruszenia prawa materialnego treść tych zarzutów ma znaczenie marginalne, o tyle – co się tyczy zarzutów naruszenia prawa procesowego – sąd drugiej instancji jest nimi związany [tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 31 stycznia 2008 roku, III CZP 49/07]. Innymi słowy, jeśli apelujący zarzutów tego rodzaju nie zgłosi, zagadnienie naruszenia przepisów procesowych pozostawać musi poza sferą zainteresowania tego sądu (za wyjątkiem tych przepisów, które przełożyć się mogą na stwierdzenie nieważności postępowania, a co w niniejszej sprawie niewątpliwie nie miało miejsca).

W rozpoznawanej sprawie strona pozwana sformułowała dwojakiego rodzaju zarzuty naruszenia prawa procesowego mających mieć wpływ na rozstrzygnięcie co do istoty sprawy. Po pierwsze, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez wadliwą ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego; po drugie, zarzut naruszenia art. 281 k.p.c. w związku z art. 48 § 1 pkt.1 lub art. 49 § 1 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie wniosku pozwanego o wyłączenie biegłej z zakresu rachunkowości M. K. (2).

W pierwszej kolejności odnosząc się do tego ostatniego zarzutu przypomnieć trzeba, że biegły podlega wyłączeniu z tych samych przyczyn, z jakich można żądać wyłączenia sędziego. Strona pozwana uzasadniając wniosek o wyłączenie biegłej z zakresu rachunkowości M. K. (2) ograniczyła się do wskazania, że jest ona pracownikiem innego banku, zajmując w nim stanowisko dyrektora oddziału. Sąd Okręgowy trafnie wskazał, że tego rodzaju okoliczność nie mieści

w ramach przesłanek powodujących wyłączenie biegłego z mocy ustawy na podstawie odpowiednio stosowanego art. 48 k.p.c. Sąd pierwszej instancji doszedł również do słusznego wniosku, że sam fakt zatrudnienia w podmiocie będącym bankiem nie daje obiektywnych podstaw do poddawania w wątpliwość bezstronności biegłej. Stroną niniejszego postępowania jest bowiem zupełnie inny podmiot niż pracodawca biegłej, a co więcej rozstrzygnięcie o przedmiocie procesu nie wpływa nawet pośrednio na sytuację zarówno biegłej, jak i banku, w którym jest zatrudniona. Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy zasadnie odmówił wyłączenia biegłej z zakresu rachunkowości M. K. (2), co czyni zarzuty skarżącego w tym zakresie bezzasadnymi.

Ustosunkowując się do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. przypomnieć należy, że zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w powyższym przepisie sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”, a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1966 roku, II CR 423/66, OSNPG 1967/5-6/21; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1999 roku, I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 382; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 11 lipca 2002 roku, IV CKN 1218/00, Lex, nr 80266; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2002 roku, IV CKN 1256/00, Lex, nr 80267]. Jak ujmuje się w literaturze, moc dowodowa oznacza siłę przekonania uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia określonych środków dowodowych na potwierdzenie prawdziwości lub nieprawdziwości twierdzeń na temat okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, zaś wiarygodność decyduje o tym, czy określony środek dowodowy, ze względu na jego indywidualne cechy i obiektywne okoliczności, zasługuje na wiarę. Przyjmuje się jednocześnie, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego [vide uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1980 roku, II URN 175/79, OSNC 1980/10/200; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku, II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000/17/655; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2000 roku, III CKN 1049/99, Lex nr 51627; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2000 roku, IV CKN 1097/00, Lex nr 52624; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2000 roku, V CKN 94/00, Lex nr 52589; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000 roku, IV CKN 1383/00, Lex nr 52544; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2001 roku, II UKN 423/00, OSNP 2003, nr 5, poz. 137; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2002 roku, IV CKN 859/00, Lex nr 53923; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 roku, IV CKN 1050/00, Lex nr 55499; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00, Lex nr 56906; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, IV CKN 1316/00, Lex nr 80273].

Jak słusznie zauważył Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 19 czerwca 2008 roku [I ACa 180/08, LEX nr 468598], jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Dla skuteczności zarzutu naruszenia wyżej wymienionego przepisu nie wystarcza zatem stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Zwalczanie swobodnej oceny dowodów nie może więc polegać li tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla skarżącego wersji zdarzeń, lecz konieczne jest - przy posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznymi - wykazanie, że wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wyrok sprawy [analogicznie Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 lipca 2008 roku, VI ACa 306/08].

W okolicznościach niniejszej sprawy, w tym w świetle zarzutów apelacji, nie sposób uznać, aby doszło do naruszenia przez sąd pierwszej instancji normy prawnej zawartej w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenił bowiem dowody i na ich podstawie wyciągnął trafne wnioski.

Pozwany formułując zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. powołał się na dwie grupy uchybień sądu pierwszej instancji.

Po pierwsze, pozwany zarzucił zaskarżonemu wyrokowi błędne ustalenie, że pozwany złożył oświadczenie o poręczeniu długu na wekslu lub jego przedłużku, podczas gdy na podstawie kserokopii weksła znajdującej się w aktach sprawy nie sposób jednoznacznie wykluczyć czy oświadczenie nie znajduje się na osobnej karcie. Tak sformułowany zarzut w istocie zmierza do zanegowania mocy dowodowej dowodu z dokumentu w postaci umieszczonego w aktach sprawy odpisu weksła. W ocenie sądu odwoławczego argumentacja pozwanego w tej mierze jest oczywiście błędna. Z akt sprawy wynika, że powód złożył do akt sprawy oryginał weksła. Zgodnie z przepisami obowiązującego w dacie wniesienia pozwu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 roku – Regulamin urzędowania sądów powszechnych – powyższy oryginał weksła został umieszczony w sejfie Sądu Okręgowego w Szczecinie, natomiast w aktach sprawy pozostawiono odpis weksła sporządzony przez kierownika sekretariatu wraz z adnotacją o miejscu przechowywania oryginału weksła. Zaznaczyć trzeba, że tak sporządzony odpis weksła ma charakter dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 244 § 1 k.p.c. i tym samym korzysta z domniemania, że jego treść jest zgodna z oryginalnym wekslem. W badanej sprawie odmienne twierdzenie skarżącego nie zostało poparte żadnym obiektywnym dowodem i opiera się wyłącznie na niezweryfikowanych procesowo przypuszczeniach pozwanego. Dodać należy, że pozwany i jego pełnomocnik mogli zapoznać się z oryginałem weksła w sekretariacie sądu, czego nie uczynili. Konkludując, sąd pierwszej instancji ustalając treść weksła prawidłowo oparł się na znajdującym w aktach sprawy dokumencie, z którego wynika jednoznacznie, że na wekslu załączonym do pozwu, na jego odwrotnej stronie widnieje adnotacja o treści „Poręczam za wystawcę niniejszego weksła R. K. (1)”.

Po drugie, pozwany zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. opierał na twierdzeniu, że doszło do błędnego ustalenia przez sąd, że przerwaniu uległ bieg terminów przedawnienia roszczeń dochodzonych niniejszym pozwem przeciwko R. K. (1), podczas gdy w ocenie pozwanego nie wykazano, aby działania podjęte przez powódkę skutkowały przerwaniem biegu przedawnienia. Podkreślić trzeba, że skarżący formułując w tym zakresie zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w żaden sposób tego zarzutu nie uzasadnił, w szczególności nie wskazał, które z przeprowadzonych dowodów zostały wadliwie ocenione i jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie tych dowodów. Z tego względu brak podstaw do konstruowania na tej podstawie twierdzenia, że ocena dowodów dokonana przez sąd pierwszej instancji była wadliwa, jak również negowania prawidłowości wyprowadzonych z tak ocenionego materiału dowodowego ustaleń faktycznych dotyczących zaistnienia zdarzeń skutkujących przerwaniem biegu terminu zobowiązań zabezpieczonych wekslem poręczonym przez pozwanego. Niezależnie od tego wskazać trzeba, że sąd pierwszej instancji powyższe ustalenia oparł przede wszystkim na niekwestionowanych przez strony dowodach z dokumentów, z których wynika, że:

1/ po pierwsze, wierzytelność powoda z tytułu umowy kredytu stała się wymagalna na skutek upływu 30 - dniowego terminu wypowiedzenia dokonanego w piśmie z dnia 12 sierpnia 2003 roku, doręczonym dłużnikom w dniu 18 sierpnia 2003 roku, a tym samym trzyletni termin przedawnienia dochodzonych przez powoda roszczeń rozpoczął się w dniu 17 września 2003 roku,

2/ termin przedawnienia został przerwany po raz pierwszy wskutek złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 16 października 2003 roku wystawionemu przez powoda w celu dochodzenia wierzytelności wynikających z opisaney wyżej umowy kredytu, któremu Sąd Rejonowy w Szczecinie nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z 18 listopada 2003 roku i z tą datą trzyletni termin przedawnienia rozpoczął bieg od początku;

3/ termin przedawnienia został przerwany następnie wskutek złożenia wniosku o wszczęcie na podstawie tego tytułu egzekucji przez komornika, co nastąpiło pismem z 9 lutego 2004 roku, przy czym, postępowanie egzekucyjne wszczęte na podstawie tego wniosku zostało zakończone dopiero na skutek wydania przez komornika postanowienia z 21 lipca

2009 roku o umorzeniu egzekucji wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji i dopiero z datą uprawomocnienia się powyższego postanowienia trzyletni termin przedawnienia rozpoczął bieg od początku;

4/ niezależnie od tego w międzyczasie termin przedawnienia został przerwany przez zawarcie przez strony umowy ugody z dnia 1 lipca 2004 roku, stanowiącą uznanie długu przez pozwanego.

Tym samym w dacie wypełnienia weksła, czyli w dniu 20 kwietnia 2010 roku, wierzytelności powoda zabezpieczone powyższym wekslem nie były jeszcze przedawnione. Z kolei po uzupełnieniu weksła od daty płatności weksła oznaczonej na dzień 15 maja 2010 roku do chwili wniesienia pozwu, czyli 5 października 2010 roku nie upłynął trzyletni termin przedawnienia roszczeń wekslowych wynikających z art. 70 ustawy – Prawo wekslowe.

Skarżący formułując zarzut błędnych ustaleń faktycznych w zakresie okoliczności wpływających na bieg terminu przedawnienia nie wskazał nawet, które z tych zdarzeń neguje, co nie pozwala na merytoryczną ocenę powyższego zarzutu.

Konkludując, w ocenie sądu odwoławczego – poczynione przez sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne są w pełni prawidłowe i znajdują pełne oparcie w należycie ocenionym materiale dowodowym.

Sąd Okręgowy dokonał także trafnej subsumcji tak ustalonego stanu faktycznego do norm prawa materialnego.

Za chybiony uznać trzeba zarzut naruszenia art. 31 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe poprzez jego błędne zastosowanie. Jak wskazano wyżej – całkowicie bezzasadne były twierdzenia pozwanego dotyczące niemożności ustalenia miejsca umieszczenia oświadczenia pozwanego o udzieleniu poręczenia za wystawców weksła. Z treści weksła wynika, że odpowiednia adnotacja zawierająca sformułowanie „poręczam” została umieszczona na odwrocie weksła i podpisana przez pozwanego, co czyni zadość wymogom wynikającym z art. 31 prawa wekslowego.

W konsekwencji nie doszło również do naruszenia art. 32 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe określającego zakres odpowiedzialności poręczyciela wekslowego. Pozwany jako poręczyciel wekslowy jest zobowiązany do zapłaty sumy wekslowej tak jak wystawca weksła.

Za chybione uznać trzeba także zarzuty naruszenia art. 118 oraz art. 120 § 1 k.c. oparte na twierdzeniu, że sąd pierwszej instancji błędnie przyjął, że roszczenia dochodzone przez stronę powodową nie uległy przedawnieniu w dacie wszczęcia postępowania przeciwko pozwanemu, podczas gdy bieg terminu przedawnienia przeciwko R. K. (1) nie został przerwany i upłynął do dnia wytoczenia powództwa. Jak wskazano wyżej – w dacie uzupełnienia weksła roszczenia banku zabezpieczone powyższym wekslem nie były przedawnione, albowiem w toku trzyletniego terminu przedawnienia liczonego od wymagalności roszczenia doszło do szeregu zdarzeń prowadzących do przerwania biegu terminu przedawnienia w postaci: złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu [co wypełnia dyspozycję art. 123 § 1 pkt. 1 k.c.], złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego [co również wypełnia dyspozycję art. 123 § 1 pkt. 1 k.c.], zawarcia ugody [co stanowi uznanie długu w rozumieniu art. 123 § pkt. 2 k.c.]. Pozwany formułując zarzut naruszenia art. 118 oraz art. 120 § 1 k.c. nie wskazał żadnych argumentów mogących podważyć dokonaną w tym zakresie przez sąd pierwszej instancji ocenę prawną powyższych zdarzeń.

Mając na uwadze powyższe rozważania uznać trzeba, że rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym wyroku co do istoty sprawy okazało się prawidłowe.

Nie zasługuje na uwzględnienie także zarzut naruszenia przepisów o kosztach procesu. Sąd pierwszej instancji prawidłowo zastosował w tej mierze art. 100 in fine k.p.c. Z uwagi na to, że roszczenie powoda zostały uwzględnione ponad 99 %, przyjąć trzeba, że uległ on przeciwnikowi procesowemu w tak nieznacznej części, że należało mu przyznać całość poniesionych kosztów procesu,

Z tego względu na podstawie art. 385 k.p.c. apelacja podlegała oddaleniu, o czym orzeczono w punkcie pierwszym sentencji.

Zbigniew Ciechanowicz Tomasz Sobieraj Dariusz Rysta